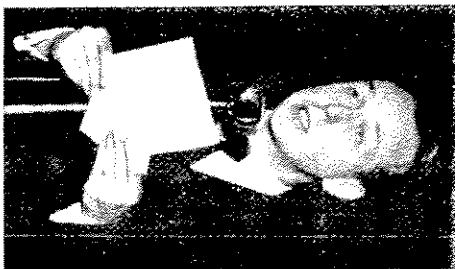

Postfllickorna av årgång 1960 på sjömansinstitutet i Stockholm. Rorgångare Torå Wetterberg.

POSTFLICKORNA 10 ÅR

Läsereisen instämmer säkerligen med
artikelförfattaren, Bertil Edvardsson:
HÄR DEN ÄRAN!

VILL INTE HA JOBB. TRE AV SVERIGES MEST EFTERFRAGADE scenattraktioner vill inte ha jobb i sommar: Alice Babs, Lenart Hyland och Postfllickorna. Detta stod att läsa i en av våra största tidningar för fem år sedan. Liksom Babs och Hyland är Postfllickorna fortfarande mycket populära och det är bra gjort om man betänker att de är att betrakta som amatörer.

I år är det 10 år sedan Postfllickorna eller — som de då kallades — Postsparbankens sångkör kom till. Egentligen så började det hela redan år 1949 då en sångkvartett bildades för att sjunga några sånger vid postsparbankens Luciahögtid. Framgången utblev inte, intresset växte bland de övriga flickorna på postsparbanken och i maj 1950 hade kvartetten vuxit ut till en kör. Två av flickorna i kvartetten och deras pianist är fortfarande med i Postfllickorna. Debuten skedde i november 1950 i samband med en av föreningen Postfolket arrangerad bokafon. Det blev succé och «Aftonbladet konstaterade att »kören kom, hördes och segrade». I början av år 1951 började man öva in flera nya melodier bl. a. den som skulle bli något av en signaturmelodi för kören, «Fiolen min. Den framfördes för första gången vid »Postfolkets Vårsallad» i konserthuset i maj samma år, slog direkt och fick hisseras.

I januari 1953 kom den stora islossningen. Kören medverkade i ett av Postfolket anordnat musikalliskt spektakel den 7:de och efter

den kvällen började telefonerna ringa. Flera skrivbolag, Sveriges Radio m. fl. hörde av sig. Den 17:de medverkade kören i radio i världshuset Tuppen, den 23:dje fick kören åka till Eskilstuna för att medverka vid invigningen av det nya posthuset där och så kom den 25:te med grammofooninspelning av Fiolen min, Liljan i dalen och två melodier till.

Grammofoonbolaget ansåg sig i viss mån ta en ekonomisk risk med denna inspelning. Och anledningen till detta var att körskvivor aldrig blivit några succéer. De såldes i allmänhet bara i några hundratal exemplar, ja faktiskt i stort sett bara till körmedlemmarna och deras bekanta. Bolaget yrkade på att kören skulle lanseras under ett annat namn än Postsparbankens sångkör och olika förslag övervägdes. Till slut kom flickorna själva med det förhållande ordet: Postflickorna. Och det skulle visa sig att även körsång kunde slå och slå ordentligt. Fiolen min blev en succé av för körsång omant slag. Den har nu varit ute i marknaden i ca sju år och har hittills sålts i ungefär 85.000 exemplar. Eftersom den bl. a. ingår i en EP-skiva, som är mycket omtyckt av turister, kan den mycket väl om en eller ett par somrar ha kommit upp i 100.000 exemplar, vilket inom den svenska skrivvärlden brukar betönas med en »guldskiva», en sällsynt trofé.

Efter genomprovet har Postflickorna gått från klarhet till klarhet. Det har blivit många skrivinspelningar. Närmare fyrtio melodier har de sjungit in. I radio och TV har de framträtt många gånger. De har medverkat i reklamfilmer och »rikliga» filmer. De har medverkat i olika välgörenhetsföreställningar, de har sjungit för sjuka, för pensionärer och för fångar. Och de har i många sammanhang fått representera postverket i allmänhet och postsparbanken i synnerhet. Det måste vara en idealisk hobby att vara med i Postflickorna. De tycker att det är roligt att sjunga (där ligger mycket av framgången), de glädder andra med sin sång, de är en fräder i hatten för sin arbetsgivare och de får komma ut och se sig om. Förutom ett stort antal orter i Sverige har de besökt Köpenhamn och Oslo och gjort en resa genom Holland, Belgien och Tyskland. De pengar som flyter in för skivorna och vid betalda engagemang läggs i kökkassan och det är med hjälp av denna som de ovannämnda utlandsresorna kan nä bli av. Just nu är kören i färd med att planera en nya resa, till Österrike med tonvikt på Wien. Det är med andra ord fråga om Wien, kvinnor och sång.

Postflickorna har en diger samling med tidningsurklipp, beundrarsbrev, årsberättelser m. m. Jag har fått ta en titt i denna samling och pratat med några av körmedlemmarna och därvid lagt märke till bl. a. följande, nämligen

«*all* Postflickorna f. n. är 37 till antalet,

*Postflickorna vid sin första grammofooninspelning, januari 1953.
Längst t. h. dirigenten Tord Wellerberg.*

- all* ungefär 90 flickor är eller varit medlemmar i kören,
- all* 9 flickor varit med alla tio åren,
- all* Postflickorna varje år uppträder på Vasa real för Svenska Ungdomsringen, på Sjömansinstitutet och i S:ta Claras kyrka på Juciamorgon,
- all* Postflickorna har en Musse Pigg-liknande figur vid namn Jönsson som mascot,
- all* kören en gång uppträdde som Postsparbankens »Singing saving sisters»,
- all* Postflickorna fått brev på bl. a. tyska, engelska, franska och esperanto,
- all* kören har supporters i bl. a. Brasilien, USA och Kanada samt
- all* Postflickorna uppträtt inför både kungen och drottningen, fått beröm av bådadera och alltså väl borde få kalla sig för hovsångerskor.

Under Postflickornas 10-åriga tillvaro har fyra körmedlemmar framträtt som solister: Märjit Leander-Wide, Ingrid Larsson, Inga Swevert och Ingerit Hoffman. Dessa flickor har också spelat framträdande roller i postrevyerna i Stockholm. Inga och Ingerit har sjungit in egna skivor. Inga skriver texter och komponerar. Hon anlitats t. ex. av Sveriges Radio (skolradion bl. a.) och Postsparbanken (kasper-teatern). Ingerit har under flera år varit en av landets mest kända vokalist, i höstas t. ex. hörde vi henne varje lördagskväll i radio med Egon Kjermans dansorkester. Som tillfälliga solister med Postflickorna har uppträtt bl. a. Kerstin Meyer, Bertill Boo och postens

En jupruppling: tre solister och en pianist. Fr. v.: Inga Szwedert, Märta Leander, Kerstin Pettersson (pianist) och Ingert Hoffman.

egen utmärkte tenor Arne Rosen. Vid ett tillfälle var dansösen Pajja Sniidt solist till flickornas sång i Tango Bolero. En mycket betydelsefull medlem i Postflickorna är deras ackompanjör, Kerstin Pettersson. Tidigare har även Gösta Malmqvist medverkat som pianist.

Men huvudpersonen i Postflickorna har jag sparat till sist (då mena först). Jag syftar förstås på körens dirigent Torå Welterberg, som är den som i första hand kan ta åt sig äran av körens framgångar. Welterberg har musiken i blodet. Redan vid mycket unga år var han igång och musicerade. Han tyckte bl. a. mycket om jazz särskilt Duke Ellington och fick tillfälle att utöva sådan musik redan i skolan och närmare bestämt i någonstans som kallades The Seven Harold Lloyd Dance Orchestra.

Welterbergs kärlek till musiken höll i sig även sedan han börjat i posten, och från den tid då han flackade landet runt som ju många av oss i posten får göra innan vi blir fast placerade är följande hämtat:

Det var den 1 maj 1934. Summe blåsorkester marscherade som vanligt genom köpingen och väckte infödingarna med sina sprittande vårtoner. Efter avslutad revelj stod musikanterna uppställda på torget. Då kom en ung man fram till dem och presenterade sig som Torå Welterberg, postexpeditör med vikariatstjänstgöring i Summe över sommaren. Han var intresserad av musik och undrade om han

kunde få vara med och spela. Det visade sig att några av blåsorkesterns medlemmar, bl. a. brandmästaren, klarinettisten Eskil Thorell och järnvägsmannen, trumpetaren Anton Andersson var i färd med att bilda Summe dansorkester i och för sommarengagemang i Folkets park. En violinist var vad som behövdes och den luckan fylldes snabbt och väl av Welterberg, som dessutom erbjöd en kamrats tjänster. De två nykomlingarna visade sig vara verkligen trevliga prätkar, som satte pilf på dansbanerullansen med sina »gags» och allhandla hyss till musiken. Tydligen har Welterberg inte glömt sejourerna i Summe. Ty när han blivit Postflickornas dirigent skrev han text till Fryksdalsdans nr 2 och tog upp den i körens repertoar. Och i texten till Fryksdalsdansen, som finns insjungen med Postflickorna heter det bl. a.:

Dansen den går på grönan äng
virvar och snor i munter fläng
och solen, röd och rund
den stannar upp en stund
och tar en titt på dansen uppå grönan äng.

Dansen den går vid Lövens sjö
dansar så lätt det gör var mö
och ingenstans man ser

så artig kavaljer

som här på stranden invid Lövens långa sjö.

Sprittande toner höras från oktetten

Eskil han drillar skönt på klarinetten

Anton han blåser ivrigt i kornetten

kinden blir rund och lyser röd

Hej sade Anton ska vi ta en paus

Nej sade Eskil vi tar ingen paus

Joi sade Anton jag tar nog en paus

för annars tar hela pusten slut.

Så har Eskil och Anton själva berättat i Nya Wermlandstidningen den 31 januari 1955. När skivan med Fryksdalsdansen spelats i radio hade folket vid Löven börjat undra vilka som avsågs i texten och det var väl inte utan belåtenhet som brandmästaren och järnvägsmannen kunde träda fram och berätta att det var de som hade för-
evrigts och att deras gode vän Welterberg kommit ihåg Värmland och dem på detta trevliga sätt.

Och nu har Welterberg lett Postflickorna i tio år, arbetsamma men rolliga år. Han har inte bara lett och samlat kören vid repertitioner och engagemang utan han har också skrivit alla körens arrangemang och så gott som alla texterna i körens repertoar. Repertoar ja, den är sannertligen högst omväxlande, där finns t. ex. religiösa

POSTFOLKETS ÅRSBOK 1957.

Översten Ivar af Sillén lämnade posten som militärassistent hos Generalpoststyrelsen och efterträddes av översten Erik Grahl.

Mot slutet av året kom den nya vitsorsdblanketten. Nio "punkter" skulle vi få betygs i och "Gott" skulle bli normalvitsordet. Utan anfördran skulle avskrift av postdirektörs eller inom styrelsen motsvarande chefs utfärdade vitsord tillställas den sökande.

Undervisningsstallen hade fallt upp med elever inte bara i sina klassrum. 998 "okursade" kassafunktionärer anmälde sig som deltagare i en korrespondenskurs i taxering.

Under året lämnade generalpoststyrelsens militärassistent och chef för försvarsavdelningen och driftvärnets överste Ivar af Sillén sin tjänst och sina uppdrag i postverket. Han blev varmt hyllad för sina insatser.

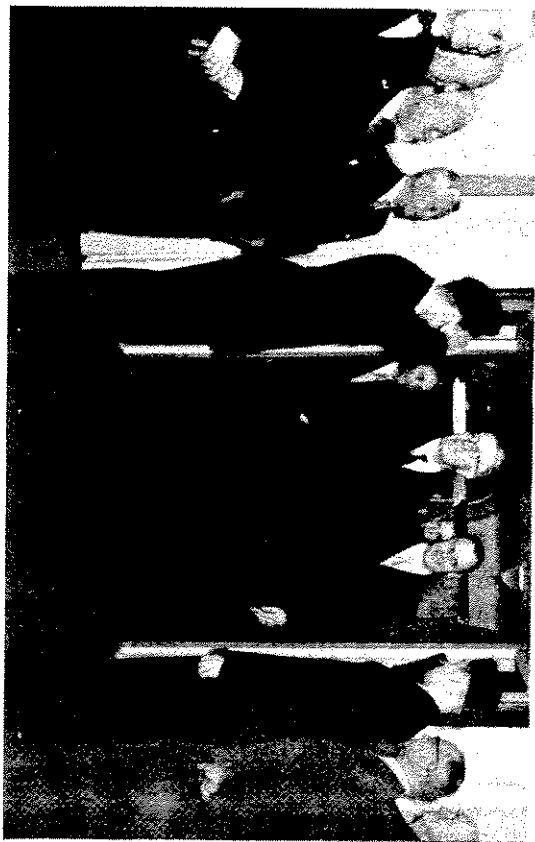
Efterträdare blev militärattachén i Bern, överste Erik Grahl.

*

Två nya posthus blev färdiga. I april invigdes det ena i Västerås och i november det andra i Landskrona. Den bistra kritisk skrevisjonen detta år underkastade postverkets byggnadsverksamhet större dock inga invigningsfestligheter och kritiken bemöttes av generalpoststyrelsen i en promemoria. Vår styrelsen hade tillfälle att göra en del tillrättaligganden.

Behovet av större lokaler för generalpoststyrelsens många avdelningar, ett behov som under de senare åren gjort sig allt starkare påmint, löstes genom förhyrande av lokaler på olika platser inom Stockholm. I huset Torssgatan 4 inflyttade giro- och postanvisningsrevisionerna och i Ulvsunda anskaffades en lokal, som beräknades kunna tagas i bruk i oktober 1957.

Postmuseum fylldes den 15 december 50 år. Kung, kommunikationsminis-

Konungen deltog i Postmuseums 50-årsjubileum, som högtidhölls den 15/12.

ter Sven Andersson, generaldirektör Swartling och många andra postala och utompostala celebriteter och musei-vänner fick musei-chefen Gunnar Stenerudh den dagen visa omkring i sina vackra och välordnade domäner. Tal hölls och gåvor överlämnades och Tord Wetherberg lät sina postflickor sjunga postljonssånger. Ett särskilt brevkort i valören 20 öre utgavs och visade museibyggnadens fasad och portal samt en hästragen postvagn med postljon. Kortet kunde dock beställas endast hos Postmuseum och kostade 30 öre jämte avgift för rekommenderat brev.

I anslutning till jubileet hade ordnats en specialutställning "Postman minns" och utgavs en bok med samma namn, innehållande postala levnadsbeskrivningar. God press röntes såväl utställning som bok.

Den XVI Olympiadens ryttartävlingar, som avhölls i Stockholm, celebrerades med ett nytt 25-öres frimärke. Motivet var en grekisk ryttargestalt. Den 30 oktober, Nordens dag, utgavs i alla fem nordiska länderna ett nytt frimärke med motiven de fem svanarna i Hans Hartvig Seedorffs dikt "Svanene fra Norden". Varje nordisk poststyrelse hade inom sitt land utsett en konstnär att närmare utforma motivet, och nordiska postkonferensen i Köpenhamn 1954 valde det danska förslaget, ritat av Viggo Bang. Samtliga upplagor skulle tryckas på det svenska postverkets frimärkstryckeri. Två valörer skulle utges, en motsvarande portot i högsta viktisatsen för inrikes brev och en i lägsta viktisatsen för utrikes brev. Blå resp. röda blev märkena.

Till Statens Järnvägars 100-års jubileum uppvaktade postverket med

Vid postmuseumsjubileumet beaktade sig kungen bl. a. med "Postflickorna" och körens dirigent Torb Wellerberg.

nya märken i 10-, 25- och 40-öres valörer. Ballare, tåg från "anno dazummar" och låg mera "up-to-date" var motiven.

Statsexisörerna tyckte, att utgifvandet av jubileumsfrimärken var en inkraftig affär och ville, att generalpoststyrelsen skulle göra detta litet ofvare.

Lagerkort var emellertid också en affär, ansåg styrelsen och beslöt, att sådana skulle föras för att få kontroll på förbrukningen av en hel del artiklar, för vilka utgifterna stegrats med nära 50 % under de tre senaste åren.

Den städningsutredning, som post- och järnvägsstyrelserna gemensamt företagit, framlade under året en redogörelse för sitt arbete. Utredningen hade bedrivits i samarbete med statens städningskonsulent och hade förutom ingående arbetsstudier behandlat bl. a. frågan om varannandagsfridning, som ansågs vara tillflyktsort, när det gällde kontorsrum och mindre frekventerade lokaler. Behov av ökad upplysning om moderna städmetoder konstaterades även.

Chauförskurser även vid postverkets reparationsverkstäder i Göteborg och Malmö anordnades på försök detta år.

*

Författningsbyråns nyårsgåva till postfästningsmännen var ändrad typografisk utformning av cirkulären, som med denna ändring ej längre numre-

Bankutdelningens uppskattade personalkonsulent Lisa Fältt avgick med pensjon den 31/7.

rades. I stället skulle de enskilda cirkulärnotiserorna föras med genomgående nummerering för år. Den notis, som med detta meddelande inleddes årets cirkulär, heter ej "cirk 1/1956 1:0" men väl "cirk 1956:1".

Generalpoststyrelsens utredning om tjänstbrevsrätten överlämnades under året till Kungl. Maj:t med förslag att tjänstbrevsrätt skulle bibehållas av statliga myndigheter och institutioner men indragas för icke statliga. Då emellertid vissa skäl talade för att kommunala myndigheter, som redan erhållit tjänstbrevsrätt, får behålla denna, satte styrelsen fråga om åtskillnad kunde göras mellan icke statliga institutioner, som har tjänstbrevsrätt. Skulle detta ej vara möjligt, borde alla icke statliga institutioner framtågas rätten.

Efter samråd med valutakontoret ansågs vissa tillnader i fråga om valutakontrollen kunna genomföras. Man släppte efter på kravet på inköpsanmälan, och rek och ass innehållande andra värdesaker än checkar och växlar behövde ej längre förseglas med både avsändarens och postanstaltens sigill. Endast ass behövde förseglas och då endast med avsändarens sigill. Försändelser till utlandet innehållande checkar och växlar kunde nu inlämnas på alla fasta postanstalter.

Behäftande vissa gransknings- och kontrollåtgärder rörande medelsredovisning m. m. utförades ändrade befogenhetsföreskrifter.

Driftstatistik rörande postdistributionen upptogs i samband med den vanliga brevförändelsestatistiken 6—12 mars. Driftstatistiken omfattade för-